

УДК 338.48

Піддубний В.А., член-кореспондент Національної академії аграрних наук, професор, д.т.н.

Державна наукова установа «Український науково-дослідний інститут спирту і біотехнологій продовольчих продуктів»

Чагайда А.О., к.т.н., доц. кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Державний університет «Житомирська політехніка»

Роль енергоефективності в розвитку сталого туризму

Для боротьби з глобальними проблемами людства у 2015 році Організація Об'єднаних Націй ухвалила Порядок денний сталого розвитку на період до 2030 року та встановила 17 цілей, які мають змінити наш світ. Все ці цілі тісно пов'язані з екологічними, соціальними та економічними проблемами. Порівняння даних 2000–2015 із 2016–2022 рр. свідчить про статистично значущі покращення шести цілей сталого розвитку, серед яких ЦР № 7 — доступна та чиста енергія [1].

Енергія є одним із найважливіших аспектів сучасного суспільства, що забезпечує економіку, транспорт і повсякденне життя. Протягом багатьох років світ покладався на різні джерела енергії, включаючи вугілля, нафту, природний газ і відновлювані джерела, такі як вітер, сонце та гідро, але зростання населення планети постійно збільшує попит на енергію. Світове споживання енергії у 2020 році становило 30,01% для промисловості, 26,18% для транспорту та 22,08% для житлового сектора. Це споживання енергії можна скоротити на 10...40% за допомогою відновлюваних джерел енергії, стратегій пасивного проектування, аналітики інтелектуальних мереж, енергоефективних будівельних систем та інтелектуального моніторингу енергії [2].

Житлові сектори та сектори послуг забезпечують більше однієї третини світового споживання енергії та приблизно 40% загальних викидів вуглекислого газу. Готельні об'єкти споживають більше енергії для опалення та охолодження, ніж інші типи будівель через їхні унікальні характеристики (наприклад, робота 24/7, тепловий комфорт тощо). Так, за результатами досліджень, в готелях на охолодження витрачається приблизно 50% від загального споживання енергії [3].

Одним із найскладніших завдань при впровадженні заходів з енергоефективності, будь то дрібномасштабні екологічні рішення, як то енергозберігаючі джерела світла, або масштабні рішення, такі як renewable (відновлювані) джерела енергії, є важливість розуміння витрат, пов'язаних з виробництвом енергії, необхідної для впровадження таких технологій. Адже такі витрати можуть перевершити переваги впровадження таких технологій і, навіть за умови значної економії, є ще проблема знесення та управління відходами після того, як ці ресурси застаріли. Також зменшенню споживання енергії в закладах індустрії гостинності протидіє бажання мешканців мати комфортний клімат у приміщенні. Проектування будівель відповідно до місцевих кліматичних умов (біокліматична архітектура) дозволяє мінімізувати вплив на навколишнє середовище, але запровадження таких природних рішень певним чином відбувається за рахунок зниження комфорту гостей. Технологічний підхід, зазвичай, ізолює будівлю від навколишнього середовища та створює внутрішні умови, які контролюються спеціальними електронними системами. Для належного функціонування системи контролю опалення та вентиляції кожної кімнати вся будівля має бути герметичною, а заборона користувачам регулювати потік свіжого повітря через зовнішні отвори може знизити популярність даного готелю, свідченням чого є численні скарги гостей на роботу кондиціонерів в закладах, що вже запровадили таку політику [4].

Позитивний результат від впровадження заходів із енергоефективності і зусиль щодо сталого розвитку закладів індустрії гостинності можливий лише у поєднанні із відповідальністю клієнтів, проекологічна поведінка яких має бути послідовною і не зазнавати змін під час відпочинку.

Список використаних джерел:

1. Ordonez-Ponce, E. (2023) Exploring the Impact of the Sustainable Development Goals on Sustainability Trends. *Sustainability*, 15, 16647. DOI: [10.3390/su152416647](https://doi.org/10.3390/su152416647)
2. Farghali, M., Osman, A.I., Mohamed, I.M.A. et al. (2023). Strategies to save energy in the context of the energy crisis: a review. *Environ Chem Lett*, 21, 2003–2039. DOI: [10.1007/s10311-023-01591-5](https://doi.org/10.1007/s10311-023-01591-5)
3. Lee, J., Cha, S. H., Hong, T., Koo, C. (2024). Empirical investigation of occupant-centric thermal comfort in hotel guestrooms. *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, V. 189, Part B, 114046. DOI: [10.1016/j.rser.2023.114046](https://doi.org/10.1016/j.rser.2023.114046)
4. Trocka-Leszczynska, E., Jablonska, J. (2015) Tendencies in contemporary architectural design of ecological hotels in Poland – A study of natural solutions. *International Journal of Design & Nature and Ecodynamics*, Vol. 10, №2, 114–126. DOI: [10.2495/DNE-V10-N2-114-126](https://doi.org/10.2495/DNE-V10-N2-114-126)